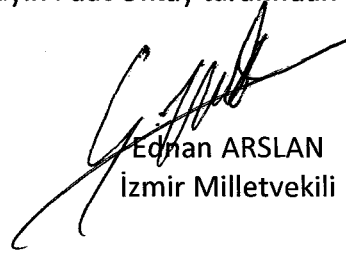

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Edman ARSLAN
İzmir Milletvekili

Ülkemiz, 2020 yılında 659 bin 960 tonla Avrupa'dan en çok atık alan ülke haline gelmiş ve özellikle son 16 yılda plastik atık ithalatımız 196 kat artmıştır. Yapılan incelemelerde uzmanlar bu atıkların arasında plastiklerin parçalanarak mikroplastığe dönüştüğünü, tarım alanlarında kullanılan sulara karışarak besin zincirinde kanserojen madde tehlikesi yarattığını, yakıldığında ise havanın kansere neden olan gazlarla kirlendiğini ve bu durumun tüm ülkeye ve gelecek kuşaklara büyük zarar vereceğini bilimsel araştırmalarla belirtmektedir.

En son 22 Mart 2022 tarihinde Hollandalı bilim insanları ilk kez insan kanında küçük plastik parçacıklar bulduklarını açıkladılar. Yapılan testlere katılan 22 kişiden 17'sinin kanında mikroplastik tespit edilmiştir. Katılanların % 77'sinde böyle bir sonuç alınmasını bilim insanları endişe verici ve korkunç bir durum olarak nitelediler. Yine 12 Nisan 2022 tarihinde İngiltere'de yapılan bir araştırmada insanlardan alınan akciğer dokularında küçük plastik parçacıklar tespit edildi. Bilim insanları bu mikroplastiklerin akciğerde kanser dahil çeşitli hastalıklara yol açabildiğini, bazı akciğer kanseri vakalarda mikroplastiklerin görüldüğünü belirtiyorlar.

Türkiye'nin Avrupa'da en çok plastik üreten ikinci ülke olduğunu düşündüğümüzde ve sadece 2018 yılında 10 milyondan fazla plastik ürettiğimizi, ayrıca pandemi sürecinde kullanılıp atılmış milyonlarca plastik eldiveni, alışveriş poşetlerini, plastik ambalajları düşündüğümüzde bu rakamları tahmin etmek olası bile değildir.

Bu bağlamda:

1. Türkiye'de son 4 yıl içerisinde ne kadar plastik çöp üretilmiştir?
2. Ülkemiz, Avrupa'nın hangi ülkelerinden ne kadar miktarda atık ithalatı gerçekleştirmiştir? Bu atıkların atık çeşitliliği nelerden oluşmaktadır ve ayrı ayrı miktarları ne kadardır?
3. Ülkemizde ulusal veya uluslararası ölçekte geri dönüşüm alanında faaliyet yürüten kaç kuruluş vardır? Bu kuruluşlar hangi il/illerimizde geri dönüşüm tesislerine sahiptir?
4. Ülkemizde üretilen veya Avrupa'dan ithal edilen atıkların depolama, geri dönüşüm veya imha edilme süreçleri nasıl işletilmektedir? Atıkların çeşitliliği dikkate alındığında hangi kurum/kuruluşlar tarafından kontrol edilmektedir?
5. Atıkların toplanması, depolanması ve geri dönüşümü esnasında çevremize, toprağımıza, suyumuzda verdiği zararlar açısından ilgili bakanlıklar tarafından rutin yürütülen bir denetim çalışması mevcut mudur? Ne gibi sonuçlar elde edilmektedir?
6. Özellikle insan sağlığını doğrudan etkilediği ve hayati tehlike içeren sonuçlara neden olduğu tespit edilen plastik atıklar için Hollanda ve İngiltere'nin ortaya koyduğu sonuçlara yönelik Sağlık Bakanlığımız tarafından da ülkemizde bir laboratuvar çalışması yapılmış yada yapılacak mıdır? Varsa sonuçları nelerdir?

7. Aynı şekilde toprak ve suya verdiği zararlar dikkate alındığında; özellikle atık depolama ve geri dönüşüm yapılan illerde veya bölgelerde Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenli bir su ve toprak analizi yapılmakta mıdır? Yapılıyor ise hangi sonuçlarla karşılaşılmaktadır? Yapılmıyor ise sebebi nedir?
8. Ülkemizin ürettiği ve Dünyanın pek çok ülkesinden ithal edilen atıkların takibi, kontrolü, geri dönüşümü ve imha süreci ile ilgili bakanlıklar arası bir koordinasyon söz konusu mudur? Hangi bakanlıklar hangi süreçlerden sorumludur?